

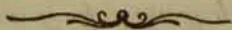
մանակի պահանջած պարտաւորութիւնները ճանչնալով ըստ այնմ կը գործեն, իրենց կեանքը կ'անմահացնեն : Դամանակը իր յարգը գիտցողին լոյս է, և խաւարը հալածելու համար անյաղթելի զօրավիգ : Դամանակը զինքը ըստ օրինի գործածել գիտցողը կը պսակէ գեղեցիկ և անկասկածաւոր պսակներով : Իսկ այն մարդիկ որոնք որ առանց ժամանակը յարգելու և առանց իր պահանջած կատարելութիւնները ճանաչելու դատարկաբար կը շրջին, այն ատեն ժամանակի ոգին արդարութեան և ճշմարտութեան գահուն վրայ բարձրացած անաչառապէս կը դատապարտէ այնպիսիները : Կ'աւրէ անգործներու աշխարհը, կը ջնջէ զօրաւոր կարծուած տէրութիւնները, և կը թողու միայն փոշի ՚ի վերայ փոշոյ : Կ'նաչառ ժամանակը կը մերկացնէ պղերգ հարուստն իր գոյքերէն, մեծաւորը իր մեծութենէն, փառաւորը իր փառքէն, պատուաւորը իր պատիւէն, իշխանաւորն իր իշխանութենէն, զօրաւորն իր զօրութենէն, վերջապէս թագաւորն ալ իր թագէն : Դամանակը ամենն ալ իր անգիմադրելի զօրութեամբն ընկճելով իր արագաշարժ անիւներուն տակ կը ճնշէ և կը փռ շիւղերէն : առ հասարակ մահ և սարսափ կը տարածէ ամենուն վրայ : քարի որ դատարկ են և չեն ճանչնար իրեն յարգը :

Սակայն և այնպէս, Սրբազան Հայր որդիական վստահութեամբ կը համարձակիմք ըսել որ, Ձեր գործքերը այնպէս կը ներկայանան մեզ որ անանց են և ժամանակի անմաշ մագաղսթին վրայ կ'արձանագրուին : Ձեր գործոց գլխաւորը՝ Ձեր ուսումնասիրական ջանքն է, և ահա այս իսկ է բոլոր ազգաց ալ հաստատուն բարօրութեան

հիմն և անգորդութիւն խարխիւն : Երբ ազգի մը մանկութիւնը զարգացած և մշակուած է, անշուշտ նոյն ազգի ապագայն բարեկեցիկ է, և անոր երջանկութիւնը տեւական : Ուրեմն իրաւունք ունիք այսօր ուրախանալու և յնծալու հանդերձ միաբանական սուրբ Ուխտիւ, որ աջակից և գործակից է Ձեզ՝ Ձեր ամէն ազգօգուտ ձեռնարկութեանց մէջ :

Սենք՝ ժառանգաւոր սանունքս, որ կը վայելէնք Ձեր խնամքը, վստահելիք որ անջինջ կը դրոշմենք Ձեր երախտիքը, ոչ թէ քարեղէն կամ մարմնեղէն, այլ մեր անմոռացութեան հագեղէն տախտակներուն վրայ : Երբ սոյն նորամուտ տարիս բարեպատեհ առիթ ունենալով մեզ՝ քաղցր պարտք կը համարիմք հայցել Լստուծմէ, որ զօրացնէ Ձեր բազուկները, արիացնէ Ձեր աջակից Միաբանութիւնը որպէս զի քաջութեամբ և անգիմադրելի զօրութեամբ պատերազմիք խաւարի և տգիտութեան դէմ, որպէս զի ապագայ տարւոյն մէջ արժանաւորմբ Ձեր աւելի մեծամեծ սիրազոր ծութեանց արդիւնքը վայելէ :

1871 Յունիս 1 Ըստարշ-Յարո-Թիւն
Երոստէ՛մ Յ. Եսայեանց Թաւադի :
Ա. Ժառ. Ուսում :

Ս. Լթոռոյս միաբան Գեր. Երեսէս ծայրագոյն վարդապետն, որ բարեշնորհ Սարգիս Էւագ-Սարկաւագի հետ այցելութեան գնացած էր մեր հնդկաբնակ ազգայնոց, ամսոյս 2 ին Ս. Լթոռոս ժամանեց : Գիմաւորութեան և ընդունելութեան հանդէսը խիստ վայելուչ էր և սրտաշարժ : Էւագ թարգմանը ետադճիներով և միաբան հայրերէն ոմանք արդէն ընդ

առաջ դնացած էին Գեր. Այցելուն
 ժամ մի ճանապարհ քաղաքէն դուրս
 Նոր քաղաքի պարսպին մօտեցան, մեծ
 զանգակն սկսաւ հնչիլ, բոլոր միա
 բանք և ժառանգաւոր աշակերտք
 սրտորաստուեցան և կանգնեցան ըստ
 կարգի եկեղեցւոյ դաւթին մէջ: Հա
 սաւ Գեր. Այցելուն և հանդիսիւ ե
 կեղեցին մոտաւ, ուր իջաւ նմանա
 պէս Ամենապատիւ Սրբազան Պատրի
 առքն եւս: Եկեղեցւոյն մէջ գոհաբա
 նական երգեր և մաղթանքներ կար
 դացուելէն զինի՝ հանգիսաւոր կեր
 պիւ և երգոց հնչմամբ ելին ՚ի պատ
 ըխարքարան: Այս սրտաշարժ աեռա
 րանին հանգիսատես էին ամեն ուխ
 տաւորք և հայ քաղաքացիք, արք և
 կանայք: Պատրիարքարանին մէջ ՚ի դի
 մաց ժառանգաւոր աշակերտաց ճառ
 մի կարդաց Պօղոս Եփեսոսեան Չա
 նագ—Դաւեցի, համառօտ տաղաշա
 փութիւն մի արտասանեց Սկրտիչ
 Սարկաւազ Տիգրանակերտցի, ատեւ

նախօսութիւն մի ըրաւ Արժանա
 պատիւ Կիւրեղ վարդապետ Սրա
 պեան: Այս Գեր. Այցելուն սրտա
 շարժ ատեն նախօսութիւն սկսաւ պատ
 մել Ս. Աթուոյս նախկին նուիրա
 կաց Հնդկաստանի ազգայնոց սրտին
 մէջ թողած քաղցր յիշատակները: Ըս
 կաւ համառօտիւ նկարագրել իւր
 այցելութեան ժամանակ զգացած տը
 պաւորութիւնները, և յետոյ գոհա
 նալով Աստուծոյ և բոլոր Սիբանու
 թենէն՝ կնքեց իւր ատենախօսութիւ
 նը Աւետարանի այս գեղեցիկ խօս
 քով. «Օառայ անպիտան էի, զոր
 ինչ պարտն էր առնել արարի» Այս
 ողբագուրեցան միաբան հարք և եղ
 բարք Գեր. Այցելուն և իւր ուղեկ
 ցին հետ, և այսպիսի սրտագրաւ կեր
 պիւ աւարտեցաւ հանդէսն:

Սկրտիչ Սարկաւազի արտասա
 նած համառօտ տաղաշափութիւնն է
 հետեւեալն:

Ը Ն Դ Դ Ա Ր Զ

ԳԵՐ. ՆԵՐՍԻՍԻ Ժ. ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ԵՒ ՆՈՐԻՆ ՈՒՂԵԿԻՑ
 ՍԱՐԳՍԻ ՇՆՈՐՀՈՒՆԱԿ ԱՒԱԳԻ ՍԱՐԿԱՒԱԳԻ ԵԱՇԽԱՐՀԵՆ ՀՆԴԱՍ

Որ ՚ի սիրտ արիապինդ յեղբարց վառեալ անկեղծ ՚ի սէր,
 Յերկիր օտար սաւառնեալ ՚ի Գանգիսին օթէք յեղեր.
 Յերկիր, ուր Ձեզ վիշտք ելին ՚նդ առաջ բազմադիմիք,
 Յորոց կացիք ՚ի սպառնալեաց հուսկ ուրեմն անպարտելիք:

Փոխան բրտանց՝ զոր ուղխօրէն անդ հոսեցիք յօգուտ եղբարց,
 Ի Ձեր ճակատ անուշտ յերկնուստ բոլորեցին պսակք փառաց.
 Փառաց պսակք՝ առաքինեացն ՚ի մահացուաց և եթ բաժին,
 Որք զանձինրս վասն եղբարց ՚ի մեծ վըտանգս յօժար եղին:
 Ոչ այսչափ, այլ Ձերդ բարեաց արժանաւոր մեծ յիշատակ,
 Կացցէ անջինջ ՚ի սիրտս որոց քաջիկ ծանեան զՁեր նպատակ.
 Քաղցր է նոցա և սերնդոց զնոյն աւանդել յաջորդաբար,
 Զանուանս ըզսիրալի Ձեր անմահ առնել դարուց ՚ի դար:

Օ՛ն ուրեմն, ո՛ն նահատակք, տուք այժմ հանգիստ խոնջ անդամոցդ,
 Զվիշտ և զաղէտս ՚ի մոռացօնս փութանակի արկէք երկոցդ.
 Վայելեցէք արժանապէս ՚ի գիրկսն մօր սուրբ Սիօնի,
 Որ ցնծութեան ցօղէ զարտօսր ընդ Ձեր գալուստդ բերկրալի:

Ս. Սկրտիչ. Տիգրանակերտցի: